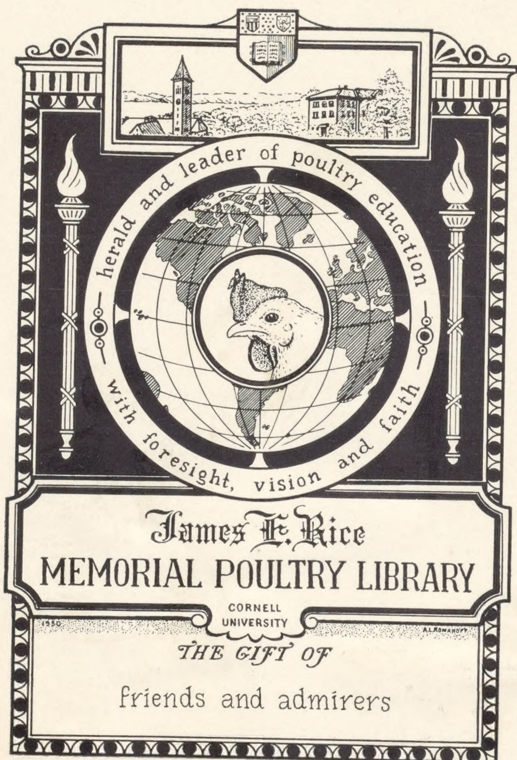
WYANDOTTES

af Kaptajn C. F. HOFFMANN

Hage & Clausens Forlag.
J. Fr. Clausen.

herald and leader of poultry education
with foresight, vision and faith
James E. Rice
MEMORIAL POULTRY LIBRARY
CORNELL
UNIVERSITY
1950
A.L.ROMANOFF
THE GIFT OF
friends and admirers

FROM THE
LIBRARY OF
OLNEY BROWN KENT Sr.

21

WYANDOTTES

WYANDOTTES

DERES OPRINDELSE OG NYTTEEGENSKABER m. m.
SAMT ALM. AVLSREGLER FOR RACEN OG NOGLE VINK OM SAMMENSÆTNING AF AVLSSTAMMER INDENFOR DE ALMINDELIGST KENDTE VARIETETER

AF

KAPTAJN *C. F. HOFFMANN*

MED MANGE ILLUSTRATIONER

KØBENHAVN
HAGE & CLAUSENS FORLAG
I. FR. CLAUSEN
1925

OMSLAGET TEGNET AF KUNSTMALER
POUL JØRGENSEN

A/S Oscar Fraenckel & Co.

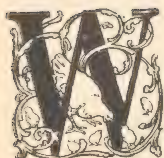
FORORD

RA flere Sider er jeg blevet opfordret til lejlighedsvis at fremkomme med nogle smaa Bidrag til vor hjemlige Fjerkrælitteratur. Naar jeg nu har efterkommet disse Opfordringer, og i Betragtning af mit mangeaarige nøje Kendskab til Wyandottes og min store Interesse for denne Race, har indladt mig paa at skrive nærværende beskedne lille Bog, er det i Haab om, at den maaske kunde bidrage til en større Udbredelse af denne prægtige Race og blive en lille Vejledning og Støtte for Begyndere.

C. F. Hoffmann.

INDLEDNING

YANDOTTERACEN er en ganske fortrinlig Alleformaalsrace; dette er en Kendsgerning, som er konstateret overalt, hvor den er kommet frem, ligesom det er ubestrideligt, at den rummer en Mangfoldighed af smukke Varieteter, saa at man skulde synes, at her maatte være noget for enhver Smag.

Allerede de her nævnte Kendsgerninger turde være tydelige Beviser paa, at en saadan Race er berettiget til stor og almindelig Udbredelse, og det skal i det efterfølgende være Formaalet at bidrage til nærmere at paavise og uddybe denne Berettigelse ved at søge at give en saa virkelighedstro Beskrivelse af Racens ydre og indre Egenskaber, som disse virkelig fortjener, og desuden indenfor de mest kendte Varieteter at give saadanne Vink og Anvisninger, som det væsentligst kommer an paa at følge indenfor Avlen. At dette sidste kun vil kunne gøres ved Vink og korte Anvisninger, og at kun de mere kendte Varieteter vil kunne gives en nærmere Omtale, vil være lige saa selvfølgeligt, som at dette lille Arbejde i mange andre Retninger ikke kan gøre Krav paa at være udtømmende, hvilket jo iøvrigt vilde være ganske umuligt indenfor de forud givne Rammer for en Bog af denne Art.

Hjemstavn, Oprindelse og Udbredelse.

Som Navnet lyder og peger paa, er Racens Hjemstavn Amerika, idet Wyandotte jo er Navnet paa en nu uddød Indianerstamme i U. S. A. Hvor eller naar Racen er opstaaet, vil vist næppe kunne fastslaas, men at det er i U. S. A., derom er ingen Tvivl.

Forskellige Opdrættere har villet tillægge sig Æren herfor, men nogen Indblanding eller Forsøg paa Afgørelse af en Strid herom ligger langt udenfor denne Bogs Begrænsning og kan vel ogsaa siges at være uden større Interesse for Folk i Almindelighed, ligesom ogsaa om den sølvrandede eller den hvide Varietet er den ældste, hvilket sidste har været hævdet fra visse Sider.

Man kan regne med, at Racen er opstaaet midt i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede, og man kan sikkert ogsaa gaa ud fra, at den sølvrandede Varietet er den ældste, og at den hvide er fremkommet som en Sport af den sølvrandede.

Racen er opstaaet ved Forsøg paa at danne en god æglæggende Race, modstandsdygtig mod den i dens Hjemstavn herskende strenge Vinterkulde og Frost, derfor den rigelige Fjerklædning og den lave ejendommelige Kam (Hjelmkam), der er bedre egnet til at modstaa Frostens Indvirkning end større og anderledes formede Kamme. Til Opnaaelse af disse Formaal er hovedsagelig anvendt mørke Brahmas og sølvspættede Hamborgere, men ogsaa andre Racer, f. Eks. Kochins og sikkert ogsaa Sølvsebrights.

Racens ejendommelige Skønhed og det, at den saa godt svarede til de forventede Hovedformaal i Forbindelse med dens øvrige fortrinlige Egenskaber gjorde, at den meget hurtigt vandt betydelig Udbredelse i Amerika, og at de mange forskellige Varieteter snart fulgte efter. Dens Ry var da heller ikke længe om at naa over Atlanterhavet — først til England og derefter til adskillige andre evropæiske Lande, hvor Racen hurtigt fik mange Velyndere og nu nyder stor og almindelig Udbredelse, navnlig i England og Tyskland.

Her hjemme var vi saa heldige at faa de første Importer af Racen direkte fra Amerika og tilmed i særdeles smukke og yderige Stammer. Æren herfor tilkommer den højtfortjente, ogsaa langt uden for vort Lands Grænser almindelig kendte og højtskattede Forkæmper for Fjerkræsagen, Forfatteren J. Pedersen-Bjergaard som var den, der vistnok i Midten eller Slutningen af Firserne i forrige Aarhundrede med betydelige økonomiske Ofre skaffede de første sølvrandede Wyandottes her til Landet, hvor de naturligvis vakte almindelig Beundring.

Naar Racen nu efter 3—4 Decenniers Forløb ikke nær har opnaaet den Udbredelse her i Landet, som den fortjener, kan det maaske skyldes for det første, at Størrelsen paa Æggene for mange Familiers Vedkommende langt fra er oparbejdet til det, den kunde, og er oparbejdet til andetsteds, og for det andet, at der indenfor flere af de smukkeste og netop hos os almindeligste Varieteter helst skal arbejdes med baade Hane- og Høneavlsstammer for sikrest at opnaa de bedste Resultater i sportslig Henseende.

Det kan maaske ogsaa tænkes, at der blandt vore Wyandotteopdrættere tilfældigvis ikke har været eller findes saa mange smarte eller entreprenante Folk, som blandt Opdrætterne af forskellige andre mere udbredte Racer, som Wyandotterne paa ingen

Maade i det Hele taget er underlegne men i mange Retninger staar over.

Imidlertid har Wyandotteracen jo nu ogsaa her i Landet faaet sin Klub af Opdrættere, som sikkert allerede har og i Fremtiden vil bidrage væsentlig til Kendskab til og Udbredelse af de forskellige Varieteter; det kan vistnok derfor ikke for meget anbefales Opdrætterne at slutte sig til og efter bedste Evne støtte Wyandotteklubben til Nytte og Glæde for dem selv og til Gavn for Racens Trivsel og Udbredelse.

Nytteegenskaber og særlige Egenskaber.

Som allerede nævnt er Wyandotten anerkendt som en 1. Klasses Alleformaalsrace overalt, hvor den har vundet Indpas, og den fortjener tilfulde denne Klassifikation.

Som Æglægger maa den som Helhed siges at være i Besiddelse af særdeles gode Anlæg, og den har jo ogsaa bevist dette her i Landet ved sin Deltagelse i vore Æglægningskonkurrencer i de senere Aar. Æggene falder ganske vist for de fleste Familiers Vedkommende lovlig smaa og ofte noget for lyse og forskelligt farvede, fra næsten hvide til næsten brune, men begge disse Omstændigheder kan der naturligvis, som det allerede er gjort mange Steder i Udlandet, i betydelig Grad raades Bod paa ved et fornuftigt Valg af Avlsdyr. Disse Forhold gælder forøvrigt ikke i samme Grad for alle Varieteter, idet man hyppigere træffer Æg af bedre Størrelse f. Eks. blandt de hvide og sorte Wyandottes, og hvad Farven angaar som Regel meget godt farvede, næsten helt brune Æg hos de agerhønefarvede. Den almindelige Farve paa Æggene er stærkere eller svagere gullig, og Normalvægten hos os andrager 55—60 gr. Blommen er forholdsvis stor.

Efteraars- og Vinterlægningen er særdeles god og kun i ringe Grad paavirket af ublide Vejrforandringer eller selv længere Tids koldt eller raat Vejr. Foraars- og Sommerlægningen forringes i Almindelighed en Del af Rugelyst, men der findes dog Familier, hvor Rugelysten ikke er generende, ja endog Individer, som slet ikke viser Rugelyst. Wyandotterne er forøvrigt ikke vanskelige at afvænne fra Rugetilbøjelighed, naar man blot begynder Afvænningen i Tide, d. v. s. snarest muligt.

At en saadan Afvænning ikke foretages efter de tidligere kendte og desværre endnu mange Steder anvendte inhumane Metoder som

Anbringelse af Hønen i Mørke paa et koldt Stengulv under et omvendt Kar eller ved Neddypning i koldt Vand er noget, som siger sig selv.

En almindelig nutildags anvendt god Fremgangsmaade til at afvænne en Høne fra Rugetilbøjelighed er at sætte den i en Tremmekasse med et Overdække af Brædder men med Tremmebund, ophængt frit i Hønsegaarden, eller hellere at anbringe den midt i Løbegaarden mellem 3—4 Stokke nedstukne i Jorden i en Trekant eller Firkant med henholdsvis 50 cm eller 40 cm lange Sider omgivet med tilstrækkelig finmasket Staaltraadsnet, som gaar ca. 50 cm ned i Jorden til Beskyttelse mod Rovdyr og med en Træplade hvilende paa Stokkene for at skærme mod Sol og Regn.

Under en saadan Afvænningsperiode, der i Reglen ikke behøver at strække sig ud over 3—4 Døgn, vil en rigelig Forsyning med et godt saftigt Grøntfoder være meget formaalstjenlig.

Som Rugere og Kyllingemødre overgaas Wyandotterne ikke af nogen anden Race, da de ruger overordentlig let og paalideligt og er ualmindelig omhyggelige Mødre. Naar de gaar med Kyllinger, er det ikke sjældent, at de allerede en Maanedstid efter Kyllingernes Udrugning igen begynder paa Æglægningen, og det oven i Købet uden at de derfor ophører med deres Omsorg for Kyllingerne.

Som Kødhøns maa de betegnes som mere end middelgode, thi selv om Benfarven er gul, Hudfarven gullig og Kødfarven gullighvid, er til Gengæld Kødmængden meget rigelig og særlig godt ansat paa Brystet og dertil af en blødtrevlet og saftig Beskaffenhed. Velbehandlede slagtede Wyandottes, navnlig af de lyst farvede Varieteter, vil altid præsentere sig godt paa Grund af Racens buttede, afrundede Former. Kødmængden forøges hurtigt ved passende Fodring, hvortil kan anvendes god svær Havre og Havre- og Bygskraa blandet med skummet Mælk til en tyk Grød. Anvendelsen af Majs eller olieholdige Stoffer skal man være varsom med, da Hudfarven og Kødfarven derved let bliver mere gullig og saaledes giver en ringere Handelsvare.

Af Naturel er Wyandotten meget tam, tillidsfuld over for Mennesker og af et roligt, sindigt, man kan næsten sige et stilfærdigt Temperament. Roligt og stilfærdigt gaar de til Reden og fra denne, naar de har lagt deres Æg som Regel uden den for Ejerens Naboer ofte irriterende Kaglen, og de egner sig i alle andre Retninger ogsaa for Byforhold, idet de trives godt selv under temmelig begrænsede Forhold, naar de blot ikke fodres for stærkt, kun med Anvendelse af fedende Foder som f. Eks. Majs i ringe Mængde og kun i raat

eller koldt Vejr, og naar der sørges for en passende Motion og rigelig Forsyning med Grøntfoder, hvorom senere skal tales nærmere.

Flyvelyst og Flyveevne er kun ringe, saa at en ca. 150 ctm. høj Indhegning vil være tilstrækkelig.

Med Hensyn til Haardførhed staar Racen, som allerede nævnt, meget højt. Dens tætte, rigelige Fjerbeklædning beskytter den godt imod al Slags Vejr, som den kun lidet ænser, ja selv under stærkt Regnvejr kan man se Wyandotter paa Færde, som de utrættelige Fødesøgere de er under frie Forhold.

Kyllingerne er lette at opdrætte, vokser hurtigt, befjeres let og begynder almindeligvis med Æglægningen 6—7 Maaneder gamle, undertiden allerede i 5—6 Maaneders Alderen, naar de er rettidigt tillagte, d. v. s. inden Midten af Maj og rigtigt opdrættede uden Standsninger i Opvæksten.

Man hører under Tiden nævnt som en Mangel ved Wyandottes, at deres Æg er mindre godt befrugtede. Denne Anke er maaske for nogle Varieteter ikke helt uberettiget og kan muligvis føres tilbage til den formentlige Blanding med Blod af Sebright, som nok med større Ret kan paastaas at lide af denne Mangel. Hvorledes dette Forhold nu er, imødegaas det vel lettest derved, at man har sin Opmærksomhed tilstrækkelig henvendt paa Avlshanens Fyrighed og begrænser Antallet af de ham tildelte Høner derefter og samtidig sørger for rigeligt Grøntfoder.

Om Grøntfoder.

Da navnlig dette indenfor Fodringen er af saa stor Betydning for en Race som Wyandottes, skal der her gives en nærmere Omtale deraf.

Som et ganske fortrinligt, man tør nok paastaa, uovertræffelig godt Grøntfoder kan nævnes fint skaarne Blade af Fandens Mælkebøtte, hvis bitre Safter har en udmærket Indflydelse paa Fordøjelsen, og almindelig Syre (bredbladet), som er meget jernholdig, Disse to Plantearter vil kunne anvendes fra April til Oktober, den førstnævnte vil det de fleste Steder være let at faa fat paa, og Syren kan dyrkes f. Eks. som Kantplante, hvortil den udmærket egner sig, i næsten enhver Have og giver en stor Høst af skørt og saftigt Grøntfoder 3—4 Gange aarlig; man maa blot passe paa at afskære Blomsterstænglerne, saa snart de viser sig, da Planternes Ydeevne

ellers forringes betydeligt, hvad der ogsaa bliver Tilfældet, hvis man ikke sørger for Vanding i tørre Perioder. Begge Planter ædes med samme Begærlighed af spæde Kyllinger og udvoksne Høns.

Blandt gode Emner til Grøntfoder i Vintermaanederne skal som let fremskaffelige nævnes Kløversmuld (Opfejning fra Høloftet) eller Kløverhakkelse, som de fleste Høns æder med Begærlighed saa vel i tør Tilstand som opblandet i Blødfoder, hvor saadant anvendes. Tørrede Brændenældeblade er meget ægdrivende, men de ædes af de fleste Høns kun i Blødfoder. Grønkaal, ophængt saa at Hønsene maa hoppe op for at faa fat i Bladene, hvorved de samtidig faar nogen Motion, kan ogsaa anvendes men dog ikke i for stor Mængde, da det kan give Afsmag paa Æggene. Endelig skal nævnes Knudekaal og Roer anbragt som Grønkaalen, der alle som Regel er lette at skaffe til Veje, men som i frossen Tilstand aldrig maa ædes af Hønsene, hvad man absolut maa paase ikke finder Sted.

Racebeskrivelse og almindelige Fejl.

Wyandotten er en middelstor Race, særpræget ved sin massive Bygning med den korte Ryg og de smukke afrundede, paa en Gang bløde og faste Former, de vidt stillede, stærke, nærmest korte Løb og den ejendommelige lave, flade Kam (Hjælmkam).

Den nærmere Racebeskrivelse kan gives saaledes:

Hoved og Hals. Hovedet: Kort og bredt. Kammen: En »Hjælmkam«, d. v. s. en lav flad Rosenkam, lige og tætsiddende paa Hovedet, fortil af almindelig Fingerbredde hos Hanen, noget smallere hos Hønen og aftagende bagud mod Spidsen, som er k o r t og følger Nakkens Runding, hele Overfladen beklædt med k o r t e, jævnt fordelte smaa Nopper (Perler). Næbbet: Kort og godt krummet: Øreskiverne: Aflange, middelstore og glatte. Hagelapperne: Middellange, nærmest korte (ikke lange eller hængende), fintvævede og afrundede, Hønens korte, omtrent runde. Halsen: Kort, godt krummet med fyldigt Halsbehæng.

Kroppen: Brystet: Fyldigt dybt og rundt. Ryggen: Bred og kort. Saddelpartiet: Fyldigt og bredt stigende op mod Halen i en smuk indbuet Linie. Vingerne: Temmelig korte; smukt og let foldede til Kroppen.

Halen: Temmelig opret, nærmest kort, bred ved Roden; Hanens Seglfjer knap middellange. Haledækfjerene rigelige.

Laarene. Korte og vel forsynet med bløde og dunede Fjer.

Løbene. Korte og stærke, men fint byggede, vel adskilte og fri for Dun eller Fjer.

Tæerne. 4 i Antal, lige, godt spredte og som Løbene ganske fri for Fjer eller Dun.

Vægt. Haner: 3,50—3,75 kg. Unghaner: 3—3,25 kg.
Høner: 2,50—3 kg. Hønneker: 2,25 kg.

Farve. Fælles for alle Varieteter:

Ansigt, Kam, Øreskiver og Hagelapper livligt røde — Øjnene klart røde eller rødbrune.

Fejl eller Mangler, som man særlig skal bestræbe sig for at undgaa, er følgende:

Ung W.-Hane med opad pegende Kamspids men iøvrigt ret harmonisk Type, som dog endnu mangler baade Dybde og Fylde og med uudviklet Haleparti.

En Kam af Type som almindelig Rosenkam f. Eks. som Hamborgernes, eller en Kam, som er løs, skæv, hul i Midten, saa kødfuld eller bred, at den naar ud over Øjnene, eller en Kam, som ikke er dækket paa Overfladen med de karakteristiske smaa, korte, jævnt fordelte Nopper eller Perler, eller ikke følger Nakkens Runding.

Hvid W. Høne af en temmelig lang Type, hvormed som Regel følger manglende runde Former (flade Sider).

Hvidt i Øreskiverne maa alvorligt undgaas, da det er meget vanskeligt at avle bort i Familier, hvor det har faaet Indpas. (Præmieudelukkende er mere end ¼ afgjort hvidt i Øreskiverne).

Øjne af anden Farve end klart røde eller rødbrune.

En Kroptype anderledes end den foran beskrevne kan vel nok betegnes som den værste Fejl af alle, og desværre er den en af de almindeligste Fejl, idet man jævnlig træffer Eksemplarer, som kan være gode i Farver, Tegning og andre Retninger, men som er lange

i Ryggen, smalle, spidse og opknebne og derfor egentlig ikke har meget med Wyandottes at gøre.

For lange Løb, navnlig hos Hanen, er heller ikke ualmindelige.

Overstørrelse og Understørrelse er lige forkastelige, og dette maa huskes; man ser navnlig i de randtegnede Varieteter mange

Hvid W. Hane, for højt stillet, mangelfuld Bryst og Dybde og med en uheldig flad Ryg og vandret baaret Hale.

bantamagtige Individer, og f. Eks. blandt de agerhønefarvede mange grove, klodsede Dyr med Kochinpræg.

Spidst eller skævt Haleparti er en heller ikke sjældent forekommende Fejl.

I ovenstaaende er kun angivet den almindelige Racebeskrivelse og de almindelige Fejl hos Racen som Helhed, medens de for-

Hvid Dværg W. Hane med godt bredt Bryst men temmelig lang Hals og noget kamphaneagtig Type og vel adskilte men for lange Ben (for stor).

skellige Standarder og Punktværdiskalaer for de forskellige Varieteter ikke kan anføres her, idet der m. H. t. disse maa henvises til den til enhver Tid her i Landet gældende Standard, f. T. *»Skandinavisk Fjerkræstandard«* og de vedføjede Illustrationer.

Da det for nordiske Opdrættere kan være af Interesse at drage en Sammenligning og Sammenstilling af vor fælles skandinaviske Standard med den amerikanske, skal denne derfor anføres for Racen i Almindelighed og for de 8 ældste og mest udbredte Varieteter; se Side 33.

I 1883 blev den Sølvrandede Wyandotte anerkendt af American Poultry Assosiation, d. v. s., at den første Standardbeskrivelse blev formuleret og lovfæstet. Ved senere Revisioner er Standarden for de andre Varieteter kommet til og allesammen er de efterhaanden yderligere udformet. Det har derfor sin store Interesse at kende denne Standardbeskrivelse, der staar som det oprindelige Opdrætterfolks Idealkrav til Wyandottes rette Form og Farve.

De almindeligste Varieteter indenfor Racen og fælles Avlsregler for disse.

Som allerede nævnt findes der en Mængde Varieteter af Wyandottes, og der kommer stadig nye til, skønt der mellem de allerede

Ung hvid W. Hane af en daarlig, langbenet, spidshalet Type og med Pukkelryg.

kendte findes saa mange smukke og økonomisk gode. Der kan derfor være Anledning til at advare mod at være for ivrig til at forsøge sig med disse nye Varieteter, hvoraf de fleste naturligvis langt fra er gennemarbejdede endnu, men man maa hellere gøre sit Valg mellem de ældre og mere prøvede Varieteter.

Som de mest kendte af disse maa først nævnes de to ældste Former blandt de randtegnede eller fjerrandede, nemlig de sølvrandede og de guldrandede, af andre mindre prøvede randtegnede findes gule hvidrandede og violette Wyandottes, d. v. s. gyldenrødbrun Grundfarve med violet Randtegning, blaarandede, der i Farve og Tegning svarer til Andalusierne, og sorte hvidrandede; endvidere findes hvide, den næstældste Varietet der som Helhed kan betegnes som den bedste Varietet, hvad økonomiske Egenskaber angaar, sorte, gule, Columbian Wyandottes (Farve og Tegning som lyse Brahmas) der kommer de hvide nær i Nytteegenskaber, sølvgraa (mørkbrahmategnede) og agerhønefarvede (Farve og Tegning som agerhønefarvede Kochins), blaa o. s. v.

Som almindelig Avlsregel gælder naturligvis for Wyandottes som for alle andre Racer, at man vælger sunde, fyrige og livlige Dyr af god Middelstørrelse, det sidste navnlig for Hønernes Vedkommende, af kendt god Afstamning, der svarer saa nær til det paagældende Formaal som muligt og frem for alt af den bedst mulige Wyandottetype. Det kan næppe indprentes Begyndere tilstrækkeligt, at Type gaar langt forud for Farve og Tegning. Toaarig Hane til etaarige Høner eller hellere etaarig Hane til toaarige Høner, eller begge Køn toaarige. I de aller fleste Tilfælde, hvor der ikke er Tale om Dobbeltparring (Hane- og Høneavlsstamme, hvorom senere) vælges baade Han- og Hundyret ogsaa m. H. t. Farve og Tegning saa nær til Standarden som muligt.

Den gamle Regel: lige parret paa ulige, d. v. s. et Minus hos det ene Køn afbødet med et modsvarende Plus hos det andet, er ogsaa god at huske, hvor man skal hjælpe sig med de Avlsdyr, man har.

Brug aldrig langhalsede, langryggede eller langbenede Avlsdyr, eller Dyr med et daarligt udviklet Bryst.

Par ikke to Dyr, der er for lyse, hellere to, der er lidt for mørke, navnlig hvis det er unge Dyr.

Husk at hvidt i Øreskiverne er vanskeligt at avle bort.

Endelig maa den største Forsigtighed tilraades ved Valg af Dyr til Blodfornyelse; brug hertil hellere en Høne end en Hane, dersom Afstamningen ikke kendes.

Særlig Omtale af de mest kendte Varieteter

samt nogle Parringsmaader og Vink om Sammensætning af Avlsstammer navnlig m. H. t. Farve og Tegning.

Hvor ønskeligt det end kan være at undgaa »Dobbeltparring«, (hvorom nedenfor), maa det dog indrømmes, at man for de randtegnede og navnlig for de agerhønefarvede og sølvgraa Varieteters Vedkommende opnaar et langt større Antal Haner eller Høner, som kommer Standarden nær m. H. t. Farve og Tegning, naar man arbejder med henholdsvis en Haneavls- eller en Høneavlsstamme, end naar man nøjes med een iøvrigt formaalstjenlig Parring af standardmæssige Dyr.

At man benytter »Dobbeltparring« (Hane- og Høneavlsstamme) vil sige, at man anvender to Stammer, den ene (Haneavlsstammen) sammensat af en Hane og Høns, hvis Afkom af Hanekyllinger overvejende vil give Haner med fin Farve og Tegning, men hvorefter Hønekyllingerne vil falde ustandardmæssige i Farve og Tegning, men være vel egnede til fortsat Haneavl; den anden Stamme (Høneavlsstammen) skal være saaledes sammensat, at Hønekyllingerne efter den overvejende vil blive gode i Farve og Tegning, medens Hanekyllingerne kun sjældent vil svare til Standarden i disse Henseender, hvorimod de fleste vil egne sig godt til fortsat Høneavl.

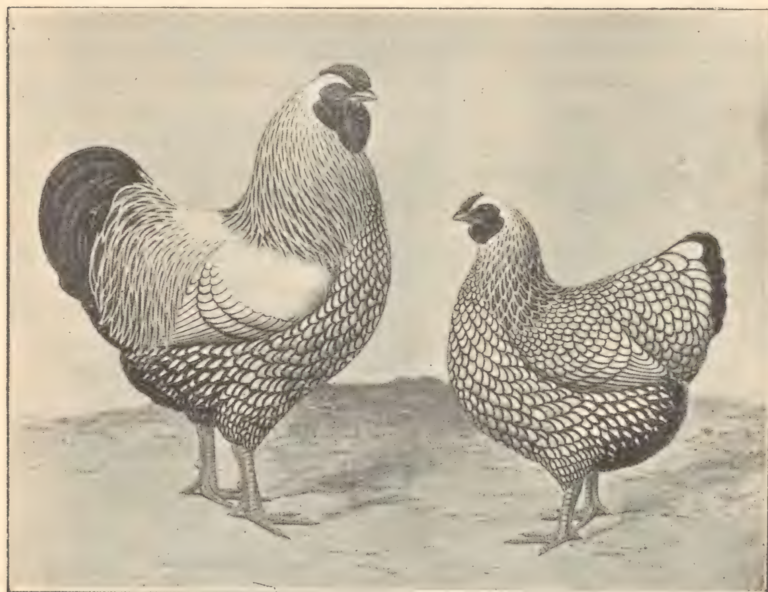
At man ikke maa parre Afkom af en Haneavlsstamme med Afkom af en Høneavlsstamme, vil det vistnok være unødvendigt at nævne, ligesom det maa være indlysende, at jo flere Generationer en Hane- eller Høneavlsstamme tæller som Hane- eller Høneavlsstamme, desto sikrere vil man være paa et godt Resultat.

Ved Blodfornyelse maa man ikke lade sig nøje med, at et Dyr ser ud til at være af Hane- eller Høneavlsstamme, men man maa have absolut Vished herfor, og at det er det gennem flere Generationer, da man ellers udsætter sig for at spolere sin Avl for lang Tid.

Smaa Opdrættere, som kun har Plads til én Stamme, kan det med Udstillingsformaal for Øje, naar man vil nøjes med at udstille enten Haner eller Høner, anbefales enten at holde en Haneavls- eller en Høneavlsstamme og saaledes blive Specialister enten i Haner eller Høner.

Det kan her anføres, at det synes som om Hønerne i Haneavlsstammen som Regel lægger Æg af lidt bedre Størrelse end Høner af Høneavlsstammerne.

Idet der m. H. t. Udseende og Ydre henvises til den her i Landet gældende »Skandinavisk Fjerkræstandard« skal i det efterfølgende omtales nogle af de almindeligste Varieteter og Sammenstillinger af Avlsstammer indenfor disse.

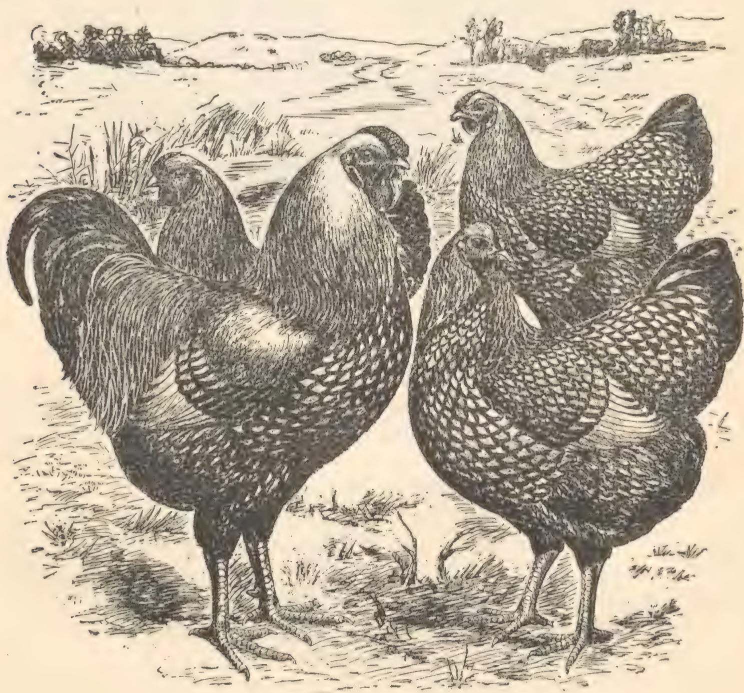
Sølvrandede Wyandottes.

Sølvrandede Wyandottes.

For denne Varietet gør man vel i at mærke sig, at den, bortset fra Underekstremiteterne og Underfarven kun maa præsentere sig med to Fjerfarver, nemlig den rent sølvhvide Grundfarve og den grønglinsende sorte Randtegning og Halsstribning (hos Hanerne tillige i Saddelbehænget), og den grønglinsende sorte Hale. Enhver anden Farve, Farvefordeling eller Farveafskygning i Fjerklædningen bør undgaas, saaledes gulligt i Hals- eller Sadelbehæng, brunlig sort i Stedet for grønglinsende sort, hvid eller hvidlig Frynse eller Yderkantning omkring den sorte Randtegning eller sorte Stænk i den hvide Farve. Brysttegningen skal i samme Bredde løbe helt rundt om Fjerenes rent hvide Midtparti (»aaben Tegning«) og maa ikke være saa bred, at der kun bliver en lille V-formet Plet af den

hvide Grundfarve midt i Fjeren (den saakaldte V-formede Tegning), lige som den heller ikke maa forme sig kun som en Nymaane i Spidsen af Fjeren, medens Resten af denne er uden Randtegning (nymaaneformet Tegning eller Nymaanerand). Den øvrige Randtegning skal overalt være af samme Mønster (forholdsmæssige Bredde efter Fjerens Størrelse) som Brysttegningen. Det svage Punkt hos Hønerne er gerne Sadelpartiet baade m. H. t. skarp Rand og ren Midte af Fjerene. En »aaben«, tydelig markeret Brysttegning betinger, i det mindste hos Hønerne, mere end noget andet Totalskønhedsindtrykket og maa hos begge Køn stærkt tilstræbes saavel som en tydelig, skarp, sort Stribe i de med Stribning tegnede Fjer og tydelige, hellere lidt for tydeligt fremtrædende Vingebaand end for spinkle.

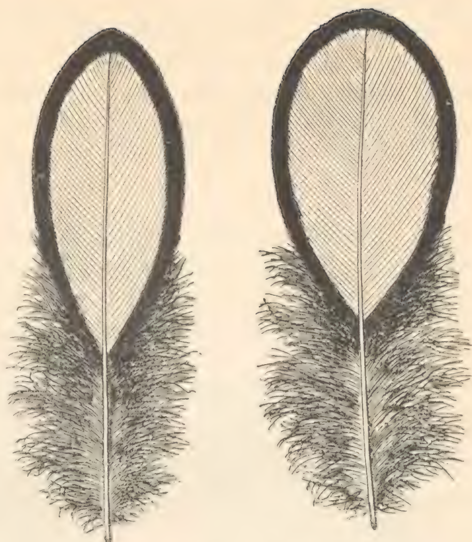
En Parring, som kan give ret god Tegning, baade hos Haner og Høner er følgende:

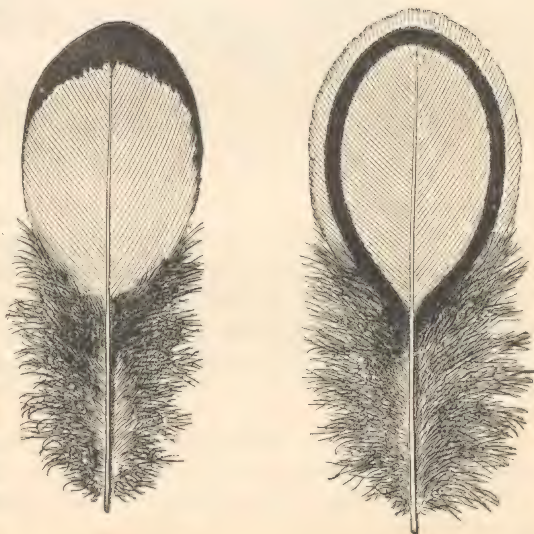
Gruppe af Sølvrandede Wyandottes.

En Hane med en bred men iøvrigt god Brysttegning, med Sadel- og Halsbehæng af god Farve og skarp Stribning og med gode og brede Vingebaand parret med toaarige Høner, lidt lysere end Standarden angiver, men ikke af samme Tegningsmønster, derimod nogle lidt smallere, andre lidt mindre smalle i Tegningen, d. v. s. nogle med udpræget »aaben Tegning«, andre med lidt mindre udpræget »aaben Tegning«. Kender man fra tidligere Parringer, hvilken Hønetegning den anvendte Hane passer bedst til, anvender man naturligvis kun Høner, der saa vidt muligt er i Besiddelse af netop denne Tegning.

To Dyr, der begge er for lyse, maa man aldrig parre sammen. Hvidt i Halen eller i Øreskiverne er meget nedarveligt og maa derfor undgaas hos Avlsdyrene.

Fjer med fuldt omløbende Rand.

Nymaanetegnet Fjer. Dobbeltrandet Fjer.

Til Haneavl vælger man en Hane med en »aaben«, tydelig markeret Brysttegning fra Strube til Laar, med tilsvarende skarpe Vingebaand og Halsstribning, Halsbehænget iøvrigt som Ryg og Skuldre, saa rent sølvhvidt som muligt og med en grønglinsende sort Hale. Til en saadan Hane sætter man Høner lidt mørkere (lidt bredere i Tegningen) end Standarden kræver, men ellers saa nær til denne som muligt, navnlig saa skarpt stribet og klar Halskrave og saa tydeligt Vingebaand, som kan skaffes, og man vil af denne Parring faa adskillige godt tegnede Haner, vel at mærke saafremt de anvendte Dyr gennem Generationer nedstammer fra Haner og Høner som de nysnævnte, d. v. s. Haneavlsstamme.

Godt tegnede Høner vil kunne avles, naar man benytter en Hane, som er noget mørkere end standardmæssig, d. v. s. temmelig bred i Stribning og Randtegning og saa vidt muligt med Fjer under Sadelbehænget med lignende Tegning som i Sadlen hos en Høne, og her er maaske det eneste Tilfælde, hvor det kan være ønskeligt, at Halen har en Antydning af hvidt; til en saadan Hane sætter man Høner saa nær Standarden som muligt i Farve og Tegning, navnlig i Sadelpartiet og absolut fri for Yderkantning eller Frynse om deres Randtegning.

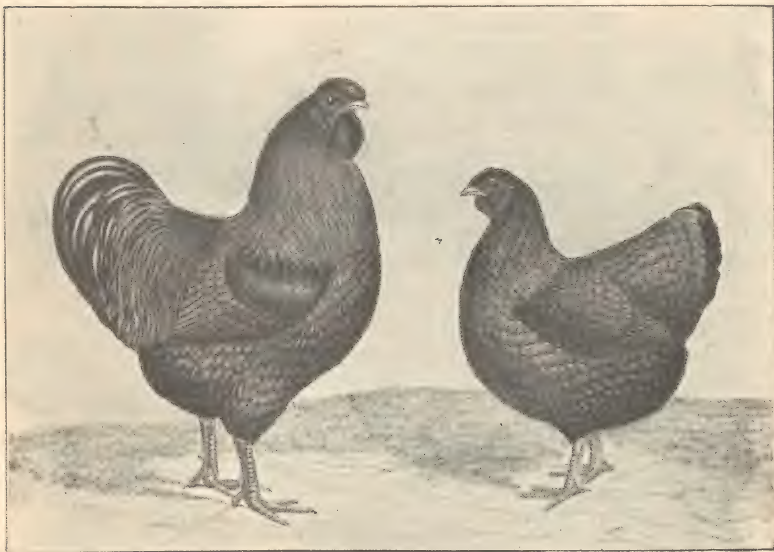
Guldrandede Wyandottes.

Hvad der gælder med Hensyn til Farve og Tegning for sølvrandede Wyandottes, gælder ganske tilsvarende for de guldrandede og ved Sammenstilling af Avlsstammer af disse anvender man tilsvarende Fremgangsmaaler, som for de sølvrandede; men da sidstnævntes sølvhvide Grundfarve hos de guldrandede er erstattet af en gylden-rødbrun Grundfarve, der ofte er tilbøjelig til at gaa over i forskellige matte eller bleggullige Farver, undertiden ogsaa i en for dyb varm Farve, er det ikke saa lidt vanskeligere at avle guldrandede end sølvrandede, tilmed da Grundfarven hos hine almindeligvis varierer ogsaa paa de forskellige Legemsdele. Det er derfor af stor Betydning, at Avlsdyrene er i Besiddelse af den samme gyldenrødbrune Grundfarve paa Hals, Skulder, Ryg, Sadel, Vinger og Bryst.

Da Tegningen hos de guldrandede har Tendens til at blive sodet og tættere »V-formet«, og Vingebaandene for spinkle og ikke saa skarpe og tydelige som ønskeligt, er her ogsaa to Punkter, som maa modarbejdes.

Haner med blegt Bryst, mørk Ryg, Skuldre og Vinger, sodet Halsbehæng eller hvidt i Halen skal undgaas i Avlen.

Endelig er det af største Vigtighed, at man har sin Opmærksomhed henvendt paa Type og Størrelse, da denne Varietet i højere Grad end de fleste andre er tilbøjelig til at udarte i disse Retninger, saa at man ser altfor mange Guldwyandottes af endog meget ringe Størrelse og af en ussel, spinkel, spids og smal Type.

Guldrandede Wyandottes.

Med Hensyn til Anvendelse af Hane og Høneavlsstamme kan det anføres som en almindelig og enkel Regel, at man i Haneavlsstammen anvender en Hane af en lys, gyldenrødbrun Grundfarve og Høner af forskelligt, lidt mørkere Toner, medens man i Høneavlsstammen anvender en Hane lidt mørkere end Standardfarven til Høner med Farve og Tegning saa nær Standarden som muligt.

Hvide Wyandottes.

Hvide Wyandottes er sikkert den Varietet, som er mest udbredt, og med Rette, ikke alene fordi de som Helhed maa betegnes som de økonomisk bedste, men ogsaa fordi man i denne Varietet finder

En Samling Ungdyr af Hvide Wyandottes.

særlig mange Individer af en overordentlig smuk og ædel Type, navnlig i Amerika, og indenfor denne Verdensdel særlig i Kanada, som i Forbindelse med deres smukke Ydre ofte forener en meget høj Æglægningsevne, der har fejret mange smukke Triumfer ved Æglægningskonkurencerne baade i Amerika, Australien og England; ogsaa paa Grund af deres smukke Udseende i velbehandlet, slagtet Tilstand indtager de hvide Wyandottes en fremragende Plads, selv om Skindet er gulligt. Da de hvide maaske i nok saa høj Grad som de fleste af de øvrige Varieteter er tilbøjelige til at blive for fede, naar de gaar paa indskrænket Plads, maa man have

Hvid W. Hane (amerikansk Type).

sin Opmærksomhed henvendt herpaa. — Ved Sammensætning af en Avlsstamme gælder det naturligvis først om at benytte Dyr af den bedst mulige Type — desværre ser man mange hvide Wyandotter her i Landet, der nærmere er af Type som Plymouth Rocks —, dernæst maa man udvælge Dyr med ren hvid Farve lige til Bunden af Fjerklædningen og med smukt farvede gule Næb og Løb, samt korrekte Kamme, Øreskiver og Hagelapper. Ikke mange Høns tager sig saa godt ud paa en grøn Græsplæne som en Flok typiske rent hvide Wyandottes.

Hvid Wyandotte Høne. (Amerikansk Type).

Skønt det selvfølgelig er meget vanskeligere at avle f. Eks. randtegnede Dyr end hvide, maa man dog ikke tro, at det er saa ganske nemt at opnaa den helt igennem fuldendte hvide Farve, navnlig ikke efter Avlsdyr med smukke gule Næb og Løb, da disse som oftest er mest gullige i Skindet og den gullige Farve herfra let gaar over i Underbefjedring og større eller mindre Dele af den øvrige Fjerklædning.

At Udstillingsdyr af denne Farve maa beskyttes mod Sol og Regn, og som Regel maa vaskes inden de sendes til en Udstilling, siger sig selv.

Sorte Wyandottes.

Denne Varietet kan vel nu være godt en Snes Aar gammel og er navnlig udbredt i Amerika og Tyskland, især i Byerne og under smaa Forhold, hvor den er fortrinlig egnet baade paa Grund af sin sorte Farve og i alle andre Retninger. Her i Landet har vi allerede i en Del Aar haft flere ydemige Familier af sorte Wyandottes, og de fortjener en langt større Udbredelse navnlig under Byforhold.

Hvad det især kommer an paa, naar man udvælger Avlsdyr, er naturligvis først den gode Type, dernæst en smuk stærkt grønglinsende Fjerdragt, sort helt igennem fra Hoved til Hale, fuldstændig fri for enhver anden Farve, fornemmelig graat eller hvidt i Vinger, Hale eller Underbefjering, og Næb og Løb saa gule som muligt, navnlig dette sidste er vanskeligt at opnaa, især hos Hønerne, men vi har dog ogsaa her i Landet set sorte Wyandottes med helt gule Næb og Løb.

Gule Wyandottes.

Hos den gule Varietet er det vigtigste som skal tilstræbes næst efter den rigtige Type naturligvis den rette rene lædergule Farve, ikke for dyb eller varm, men endnu mindre for lys (melet) eller udvasket, ikke af forskellig Farvetone hos det samme Individ, men saa vidt muligt nøjagtig den samme Farve fra Næb til Halespids og gennem hele Underbefjedringen.

Ved Valg af Avlsdyr er det formaalstjenligt, at Hanen saavel som Hønerne er lidt mørkere end Standarden kræver, Hønerne af forskellig Farvetone, men hvert enkelt Individ ligesom ogsaa Hanen saa ens i Farve over hele Fjerdragten som muligt, og med en Underfarve lige til Bunden af saa vidt muligt samme Farvetone. Man maa søge at undgaa hvidt, graat eller anden Farve i Vinger og Hale eller Tilløb til Stribning i Halskraverne.

De gule Wyandottes er ofte tilbøjelige til at møde med grove Kamme og Ansats til Fjer paa Løb eller Tæer, hvad man altsaa ogsaa bør have Opmærksomheden henvendt paa.

Den oftere fremsatte Advarsel om ikke at parre for lyse Dyr sammen, gælder i højeste Grad her.

Varieteten er her i Landet ret sjælden, men kan i Udlandet (U. S. A. og England) faas i fine Eksemplarer.

Columbian Wyandottes.

Denne Varietets Farve og Tegning er ganske som hos lyse Brahmas, og Dobbeltparring er ikke nødvendig. Næst efter god Type kræves ved Valg af Avlsdyr absolut, at baade Hanen og Hønen er i Besiddelse af en tydelig, ren og skarp sort Halsstribning. Dernæst kræves smukke, sorte, grønglinsende Haler og ren, hvid Kropfarve. En almindelig Fejl er Tendens til Benbefjering, som naturligvis maa undgaas hos Avlsdyrene. Varieteten, der ikke er vanskelig at arbejde med, er ikke meget udbredt her i Landet og fremtræder mærkelig nok oftest i altfor ringe Størrelse.

Columbian Wyandotte Høne.

Agerhønefarvede Wyandottes.

Som Standarden angiver, er agerhønefarvede Wyandottes af samme Farve og Tegning som agerhønefarvede Cochins, fra hvilke de naturligvis har en Del Blod i sig, og de egner sig blandt andet af denne Grund særdeles godt til at gaa i mindre Hønsegaarde under Byforhold. Paa Grund af deres, selv indenfor Wyandottefamilien ganske særlige Haardførhed og fortrinlige Søgeevne er de ogsaa godt egnede under Landforhold i Egne med et barskt Klima. Hertil kommer, at de i Almindelighed lægger særlig vægtige Æg af en meget smuk, stærk brun Farve. Ikke desto mindre er de langt fra saa udbredte, hverken i Byerne eller paa Landet, som man skulde

vente. Som ved alle andre Wyandottes maa man passe paa, at de ikke bliver for fede eller mangler Grøntfoder, hvor de gaar i Indelukker.

Med Hensyn til Tillæg er det endnu fremdeles nødvendigt at have særskilte Stammer for Haneavl og Høneavl. Da der selvfølgelig, som allerede nævnt, i denne Varietet findes en Del Cochinblod, maa man ved Valg af Avlsdyr undgaa alt, hvad man kan støde paa af Cochinpræg, saasom gule eller perlefarvede Øjne, Hoftepude, altfor yppig Befjering navnlig af Laarpartiet, Ansats til Benbefjering, skiddengul Benfarve o. s. v.

Hoved- og Halsparti af agerhønefarvet Wyandotte Hane.

Til en Haneavlsstamme anvender man en Hane saa nær Standarden som muligt i enhver Retning, og maa foruden det ovenfor anførte navnlig paase, at Halsbehænget er af den rette gyldenrøde Farve, at Halsstribningen er skarp og grønglinsende sort, ikke brunlig sort, og at den ikke gaar helt ud til Enden af Fjerene, at Rygfarven er klar mørkerød, ikke brunlig, Brystet rent sort og Hale og Vinger ganske fri for hvidt. Til en saadan iøvrigt saa vidt muligt fejlfri Hane sætter man Høner, der er absolut skarpt stribede og lyse i Halskraverne, men af en mørk brunlig Kropfarve og saa lidt tegnede som muligt.

Til en Høneavlsstamme bruger man en i det Hele temmelig mørk Hane med god Halsstribning og med et Bryst, der ligesom Dunene om Laarpartiet og Bagdunene gerne skal være stærkt tegnet eller stænket med rødt, og med et Sadelparti og Seglfjer, der endog

gerne maa være randtegnede, da dette vil bidrage til en bedre Tegning i Døtrenes Ryg-, Hale- og Laarparti.

Hønerne, der sættes til en saadan Hane, skal have godt stribede Halskraver, en ensartet, jævn, temmelig lys brun Kropfarve og saa god Tegning som muligt, navnlig i Sadel- og Laarpartiet, og helst saa stærk Antydning af Tegning i Bagdunene som kan skaffes.

Sølvgraa Wyandottes.

Wyandottes af denne Farve er, som selv en overfladisk Gennemlæsning af Standarden vil vise, en meget smuk Varietet, der kappes i Skønhed med de sølvrandede. Her i Landet er de endnu ret ualmindelige, men ses dog af og til i temmelig gode Eksemplarer.

I Avlen skal man særlig vogte sig for hvidt i Øreskiverne og Ansats til Benbefjering.

Hoved af Sølvgraa Wyandotte Hane.

Desværre er man ogsaa for de sølvgraa med Udstillingsformaal for Øje henvist til Dobbeltparring. — I en Haneavlsstamme skal man for Hanens Vedkommende navnlig paase, at den kun viser to Farver, nemlig sølvhvid og grønglinsende sort, at Stribningen i Halsbehænget ikke naar helt ud til Spidsen af Fjerene, og at den sorte Farve i Bryst, Hale og Vinger er fuldstændig fri for hvidt og Ryg og Sadel saa ren sølvhvid som muligt.

Fjer af Sølvgraa Wyandottes.

Hønerne til Haneavl skal være af en temmelig mørk Grundfarve, saa lidt tegnede som muligt, men med bred, ren og tydelig sort Halsstribning.

Til Avl af Høner anvender man Haner med saa megen Tegning som muligt paa Bryst, Ryg og Sadel, og selv Halefjerene maa gerne vise hvid Kantning, medens Mødrene i denne Parring skal komme Standarden saa nær som muligt i Farve og Tegning fra Hoved til Hale. De svage Punkter hos Hønerne m. H. t. Tegningen er Strube- og Sadelpartiet.

Andre Varieteter.

Der findes endnu, som allerede nævnt, adskillige andre Varieteter, og der kommer stadig nye til; men der vil f. T. kun være liden eller ingen Grund til at omtale dem, da kun de færreste af dem er repræsenterede her i Landet eller kun i faa Stammer paa enkelte Hænder, og Resten højst er kendt af Navn. Flere af disse Varieteter kan være meget smukke, saaledes forskellige af de randtegnede, men ingen af dem er endnu rigtig gennemavlede, og de vil derfor foreløbig m. H. t. Avlen give mange Skuffelser, og m. H. t. Nytteavlen er der næppe nogen, der som Helhed naar op paa Siden af de her i Landet kendte bedste Varieteter.

Nogle Bemærkninger om Wyandottes og deres Bedømmelse paa vore Udstillinger samt om Udtagelse og Behandling af Udstillingsdyr.

Paa vore Udstillinger er Wyandottes sjældent meget talrige, som Regel ser man kun sølv- og guldrandede samt hvide i 5—6 eller lidt flere Numre, hvis Antal naturligvis som oftest staar i Forhold til Udstillingens Størrelse; de andre Varieteter nøjes i Almindelighed med at optræde i nogle faa eller kun ganske enkelte Numre, saaledes de agerhønefarvede, de sølvgraa, de sorte og Columbian Wyandottes.

Mange af de udstillede Dyr er af en daarlig Type, smalle, spinkle og spidse og for smaa, navnlig blandt de guldrandede og mærkelig nok ogsaa blandt Columbian Wyandottes; men undertiden ser man ogsaa for store, grove og klodsede Dyr, f. Eks. mellem de agerhønefarvede. Hvad der ogsaa ofte skæmmer Totalindtrykket af Wyandottes paa Udstillingerne er de forholdsvis mange langbenede Haner.

Man maa jo ved Bedømmelsen af Udstillingsdyr for det første i allerhøjeste Grad have sin Opmærksomhed henvendt paa Typen og ikke lade sig bestikke af en smuk Farve eller en gennemført fin Tegning, naar den rette Wyandottetype mangler, og for det andet maa man være mere nøjeregnende med Størrelsen og, som vor Standard ogsaa udtrykkelig paabyder, regne Over- og Understørrelse for lige strafværdige.

I de senere Aar ser man af og til udstillet nogle Dværgwyandottes, og for disse maa man jo ikke stille for store Krav m. H. t. Lidenhed men erindre, at Standardens Fordring for Vægten af et bantamiseret Dyr er omtrent $^{1}/_{5}$ af den tilsvarende Normalraces Standardvægt. Følgelig maa man ikke forlange, at Dværgwyandottes skal være nede paa samme Størrelse og Vægt som bantamiserede Høns af lettere Racer, eller som de egentlige Dværghønseracer. Paa den anden Side maa man ikke lade sig betage af selv nok saa smuk Farve eller Tegning, hvis et Dyr ikke i det mindste kommer nogenlunde tæt op til den rette Wyandottetype.

Med Hensyn til Udvalg af Dyr til Udstilling, da vælger man selvfølgelig sunde og livlige Dyr saa nær Standarden, som man kan skaffe, uden Skavanker som Kalkben, manglende Fjer, Kamskurv o. l. almindelige Fejl, men der er dog, naar man udstiller en Trio eller en større Samling, ogsaa andre Hensyn som gør sig gældende,

nemlig Ensartethed i Størrelse, Farve og Tegning, og herimod syndes ofte.

For de fleste Varieteters Vedkommende kræves ikke store Forberedelser til Udstilling; man kan i Reglen nøjes med en let Afstrygning af Fjerdragten med et Silketørklæde og en let Afvaskning af Kam og Hagelapper med en lille blød Svamp. Løb og Tæer kan ofte trænge til en mere grundig Afvaskning med en Neglebørste, eventuelt med lidt Sæbe i Vandet. Kan man lade Dyrene faa Adgang til at løbe i vaadt Græs, vil det bidrage meget til en smuk gul Farve paa Løbene.

Hos den hvide eller andre lyse Varieteter maa man dog ofte foretage en fuldstændig Afvaskning af Fjerdragten; dette er jo noget mere omstændeligt, og da man jævnlig træffer Opdrættere, som er ukendte hermed, skal her anføres en Fremgangsmaade til en saadan Vask.

Man dypper Dyret ned i et Kar eller en Balje med Sæbevand med en Temperatur af ca. 33° Celsius, hvilken Temperatur maa bibeholdes under Vasken ved Tilførsel af mere varmt Vand, som man maa have i Beredskab. En lille Smule »Blaat« (Vaskeblaanelse) tilsættes Vandet. Sæben, som anvendes, maa ikke være for fedtet, den kendte Sunlight Sæbe eller Spratts Fjerkræ-Sæbe er udmærket. Dyret holdes over Ryggen med den ene Haand fast nede i Sæbevandet, og med den anden Haand bearbejder man Fjerene frem og tilbage med Sæbeskummet og Sæbevandet, men naturligvis med en vis Forsigtighed, saa at man ikke knækker Fjerene. Hermed vedbliver man, til hele Fjerdragten er fuldstændig gennemblødt og renset. Derefter skyller man Dyret grundigt i et andet Kar med rent Vand af samme Temperatur og fjerner med en stor blød Svamp al Sæben fra Fjerene ved at stryge den bløde, godt vandsugende Svamp langs med Fjerene (ikke imod disse), og man maa her nøje paase, at al Sæben fjernes. Naar dette er sket, anbringes Dyret paa et godt Lag rent Halm i en Kurv eller et Bur foran et Ildsted for at tørres. Herunder maa man sørge for, at Dyret stadig flyttes rundt, saa at den ene Side ikke tørres før den anden, da Fjerene ellers vil komme i forkert Leje, og navnlig Hals- og Sadelbefjering vil blive snoede eller drejede. Man maa passe paa, at man ikke anbringer Dyret for tæt ved Ilden, da dette kan foraarsage Vabler i Kam og Hagelapper og giver Fjerdragten et ujævnt Udseende, men hvis man ikke sørger for tilstrækkelig Varme, vil Fjerene klistre sammen og faa et daarligt Udseende.

Det vil heraf være indlysende, at man maa have nogen Erfaring

i Vask og Tørring af Fjerkræ til Udstilling og i det mindste have forsøgt sig nogle Gange med andet Fjerkræ, inden man giver sig i Kast med sine Udstillingsdyr.

Racens Fremtid.

Wyandottes vinder stadig en større og større Udbredelse navnlig i Amerika, England, Tyskland og Australien, og man tør nok spaa dem en god Fremtid ogsaa her i Landet.

Racen hører herhjemme ikke til de stærkt opreklamerede, men den er dog vist i stadig jævnt tiltagende Udbredelse. Den vil næppe helt »gaa af Mode« som saa mange andre Racer, først og fremmest paa Grund af dens fremragende og alsidige Nytteegenskaber og dernæst paa Grund af dens mange smukke Varieteter, som byder noget for enhver Smag. Efterhaanden som Aarene gaar, er det heller ikke usandsynligt, at Dobbeltparring vil blive mindre paakrævet, end det nu er Tilfældet, og dette vil sikkert ogsaa bidrage til en større Udbredelse af de paagældende Varieteter, navnlig i Forbindelse med den stadige Udvikling af de økonomiske Egenskaber, især en Forbedring af Størrelsen paa Æggene, som er under god Oparbejdelse i de senere Aar hos mange af Racens dygtige og trofaste Opdrættere.

Som allerede nævnt, har vi jo nu ogsaa her i Landet en Klub til Racens Udvikling og Udbredelse: »Wyandotteklubben«, og den foranstaaende Omtale og Anbefaling af Racen kan næppe sluttes med noget bedre end en gentagen kraftig Opfordring til Indmeldelse og Tilslutning til Klubben af alle Landets Wyandotteopdrættere.

Den amerikanske Wyandotte-Standard

for de 8 almindeligste Varieteter.

Standard Vægt.

Hane 3,9 kg.	Unghane 3 kg.
Høne 3,5 kg.	Hønneke 2,6 kg.

Hanens Form.

Hoved. Kort, rundt, bredt.

Næb. Kort, godt bøjet.

Øjne. Fremstaaende, ovale.

Kam. Rosenkam, lav, ligger fast paa Hovedet, uden udhulet Midte. oval, besat med smaa afrundede Nopper, endende i en tydelig Spids bagtil. Hele Kammen er buet nøje efter Hovedskallens Form.

Hagelapper og Øreskiver. Hagelapperne middellange, smukt afrundede, lige lange, fine, uden Folder eller Rynker. Øreskiver: Aflange, tydeligt afgrænsede, en Trediedel saa lange som Hagelapperne, glatte.

Halsen. Kort, stærkt krummet, det rigelige Halsbehæng skal falde godt ud over Skuldrene.

Vinger. Middelstore, maa ikke bæres for tæt til Kroppen, godt afrundede.

Ryggen. Kort, bred, flad over Skuldrene, bred og fuld over Saddelen, stigende i en indadgaaende Bue mod Halen, Saddelbehæng rigeligt.

Halen. Kort, bred ved Roden, stigende 50° over vandret, middellange Sejlfjer, der buer smukt og tæt over Halen. Dækfjerene skal fylde saa rigeligt, at de skjuler de stive Fjer.

Brystet. Bredt, dybt, rundt.

Krop og Gump. Kroppen temmelig kort, dyb og rund. Gumpen godt afrundet med meget rigelige Dun.

Ben og Tæer. Laarene korte, kraftige, Yderlinierne synlige, set fra Siden, dækkede af korte Fjer. Løbene korte, kraftige, skræver godt fra hinanden og vel afrundede, Tæerne lige.

Hønens Form.

Hoved. Kort, rundt, bredt.

Næb. Kort, godt bøjet.

Øjne. Fremstaaende, ovale.

Kam. Rosenkam som Hanens, men meget mindre.

Hagelapper og Øreskiver. Hagelapper fine, smukt afrundede. Øreskiver aflange, tydeligt afgrænsede.

Hals. Kort, stærkt krummet. Halsbehæng rigeligt.

Vinger. Middelstore, runde, godt sammenfoldede, Forkanterne skjult af Brystfjerene.

Ryg. Kort, bred, flad over Skuldrene, stigende i en Bue til en bred afrundet Saddelpude, som strækker sig ud til og delvis dækker Halen. Fjerbeklædningen rigelig.

Hale. Kort, bred ved Roden, stigende 40° over vandret, Dækfjerene rigelige.

Bryst. Bredt, dybt, rundt.

Krop og Gump. Krop temmelig kort, dyb og rund. Gumpen godt rundet med rigelige Dun.

Ben og Tæer. Laar korte, kraftige, godt skrævende, Yderlinierne synlige, set fra Siden, dækkede af bløde Fjer, Løb korte, kraftige, skrævende, godt rundede, Tæer lige.

Farve.

Ens for alle Racens Varieteter er:

Øjne. Rødlige — rødbrune.

Kam, Ansigt, Hagelapper og Øreskiver. Klart røde.

Sølv- og guldrandede Wyandottes.

Disse kan beskrives under ét, naar man for »sølvhvidt« hos S. W. læser »gyldent rødbrunt« for G. W.

Hanens Farve,

Hoved. Fjerene er sølvhvide med en sort Stribe, der spidser til et Punkt nær Enden af Fjerene.

Næb. Mørkt hornfarvet, glidende over i gult mod Spidsen.

Hals. Behængets Fjerfaner glimrende grønlig sort med en smal Kantning af sølvhvidt, der er ens i Bredde og gaar rundt om Fjerenes Spids, Skaftet hvidt. Fjerene paa Halsens Forside som Brystfjerene.

Vinger. Buer sølvhvide, Dækfjer hvide med en smal glimrende grønligsort Kantning, der nøje følger Fjerenes Kanter og tilsammen danner en Dobbeltrække af kantede Fjer paatværs af Vingen. Store Svingfjer sorte med hvide Underkanter, smaa Svingfjer sorte, den underste Halvdel af de underste Faner hvide med en smal sort Kantning, bredere mod Spidsen, øvrige Faner kantede med hvidt.

Ryg. Sølvhvidt. Saddelen af sølvhvidt Udseende med en sort Stribe nedad hver Fjer, kantet med hvidt, og en hvid Stribe i Midten af det sorte.

Hale. Sort. Sejlfjer og Dækfjer glimrende grønlig sort, smaa Dækfjer som Saddelbehænget.

Bryst, Krop og Laar. Fanerne hvide med en smal skarpttegnet glimrende grønlig, sort Kantning.

Gump. Gumpens Dun skiferfarvede, pudret med graat.

Løb og Tæer. Gule.

Underfarve. Skifer.

Hønens Farve.

Hoved. Fjerene sølvgraa.

Næb. Mørkt hornfarvet, glidende over i gult mod Spidsen.

Hals. Hver Fjer har en sort Midte, kantet med hvidt, Skaftet hvidt. Fjerene paa Halsens Forside som Brystet.

Vinger. Skuldre, Buer og Dækfjer hvide, kantede med smalt skarpttegnet grønligsort. Store Svingfjer sorte med hvide Underkanter, smaa Svingfjer sorte, underste Halvdel af underste Faner hvide med smalle sorte Kantninger, bredere mod Spidsen.

Ryg, Bryst, Krop og Laar. Hver Fjer hvid med en smal skarpttegnet glimrende grønligsort Kantning.

Hale. Sort, øverste Faner af to øverste Fjer med hvide Kantninger, store og smaa Dækfjer sorte med hvid Midte.

Gumpens Dun. Skiferfarvet, pudret med graat.

Løb og Tæer. Gule.

Underfarve. Skifer.

Hvide Wyandottes.

Næb. Gult.

Løb og Tæer. Klart gule.

Fjerfarve. Faner, Dun og Fjerskafter fuldstændig rent hvide.

Sorte Wyandottes.

Næb. Sort med lidt gult.

Løb og Tæer. Gule eller graalig gule.

Undersiden af Fødderne. Gule.

Fjerfarven overalt glimrende grønligsort.

Underfarve. Skifer.

Gule Wyandottes.

Næb. Gult.

Løb og Tæer. Klart gule.

Fjerfarven. Overfarven skal overalt være rig, stærkt glinsende gyldent gul, uden Skaftstriber eller melet Udseende. Underfarven maa være lysere men uden Indblanding af andre Farver.

Varierende Nuancer af gult er en alvorlig Fejl.

Agerhønefarvede Wyandottes.

Hanens Farve.

Hoved. Fjerfarve klart rød.

Næb. Mørkt, hornfarvet, glidende over i gult mod Spidsen.

Hals. Behængets Fjerfarve glimrende grønligsort med en smal Kantning af klart skinnende rødt, Skaftet sort. Fjerene paa Halsens Forside sorte.

Vinger. Forkanten sort, Buer klart skinnende røde. Dækfjerene glimrende grønligsorte, de danner tilsammen en tydelig Tværstribe over Vingen. Store Svingfjer sorte med rødbrune Underkanter. Smaa Svingfjer sorte, underste Faner rødbrune, endende i sort.

Ryg og Saddel som Halsbehæng.

Hale. Store og smaa Sejlfjer samt Dækfjerene glimrende grønligsorte, de sidste kantet med klart skinnende rødt.

Bryst. Glimrende sort.

Ben og Tæer. Laarene sorte. Løb og Tæer gule.

Underfarve. Skifer.

Hønens Farve.

Hoved. Fjerfarven mahognibrun.

Næb. Mørkt hornfarvet, glidende over i gult mod Spidsen.

Hals. Rødlig brun. Midten af Fjerene sort, let linietegnet med mahognibrunt. Fjerene paa Halsens Forside som Brystet.

Vinger, Skuldre, Buer og Dækfjer. Mahognibrune, linietegnet med sort, Linietegningen følger Fjerenes Form. Store Svingfjer sorte med mahognibrun Kantning paa underste Faner. Smaa Svingfjer, øverste Faner sorte, ydre Faner mahognibrune med sorte Linietegninger.

Ryg, Bryst og Krop. Mahognibrun med tydelige sorte Linietegninger.

Hale. Sort, de to øverste Fjer linietegnet med mahognibrunt paa øverste Faner. Dækfjerene mahognibrune med sorte Linietegninger.

Gumpens Dun. Mahognibrune.

Løb og Tæer. Gule eller graalig gule.

Underfarve. Skifer.

Note. Hver Fjer paa Ryg, Bryst, Krop, Vingebuer og Laar skal have tre eller flere tydelige Linietegninger (Længdelinier).

Sølvtegnede Wyandottes.

Hanens Farve.

Hoved. Fjerfarven sølvhvid.

Næb. Gult eller graaliggult.

Hals. Behæng. Fjerenes Faner glimrende grønligsort med en smal Kantning af sølvhvidt. Skaft sort. Fjerene paa Halsens Forside sorte.

Vinger. Buerne sølvhvide, Dækfjerene glimrende grønligsorte. Store Svingfjer sorte med en smal hvid Kantning paa underste Faner. Smaa Svingfjer sorte undtagen den underste Halvdel af underste Faner, der er hvide, dette stopper dog pludseligt nær Fjerenes Spids, saa denne er helt sort.

Ryg. Sølvhvid. Saddelbehæng sølvhvidt med en sort tilspidset Stribe i Midten af hver Fjer.

Hale. Sort. Sejlfjer og Dækfjer glimrende grønligsorte. Smaa Dækfjær glimrende grønligsorte med hvid Kantning.

Bryst, Krop og Laar. Sort.

Gumpens Dun. Sort, let pudret med graat.

Løb og Tæer. Gule eller graalig gule.

Underfarve. Skifer.

Hønens Farve.

Næb. Gult eller graagult.

Iøvrigt ganske som den agerhønefarvede Hønes Farve og Tegning, kun erstattes sølvgraat af mahognibrunt.

Columbia Wyandottes.

Hanens Farve.

Hoved. Fjerfarven hvid.

Næb. Gult med en mørk Stribe langs Overnæbbet.

Hals-Behæng. Fjerenes Farve glimrende grønligsort med en smal hvid Kantning, den største Del af Skaftet sort. Fjerene paa Halsens Forside hvide.

Vinger. Buer og Dækfjer hvide, undtagen paa Vingekanten, der tillades delvis sort. Store Svingfjer sorte med hvide Kantninger om de underste Faner. Smaa Svingfjer: Saa meget af de underste Faner skal være hvide, at den sammenfoldede Vinge viser en hvid Vingespids, dette hvide fortsætter sig rundt om Fjerenes Spids og Kanter paa den øverste Fane, saaledes at alt viser sig hvidt paa Overfladen, Resten af Fjerene er sort.

Ryg. Overfarve hvid, Saddelbehænget hvidt undtagen de Fjer, der dækker Halens Rod og Sider, disse er hvide med en smal »V«-formet, sort, tilspidset Stribe, nær henimod Fjerenes Spidser.

Hale. Sort, de buede Fjer underneden sorte med hvid Kantning. Sejlfjer og Dækfjer glimrende grønligsorte. Smaa Dækfjer glimrende grønligsorte, kantede med hvidt.

Bryst. Overfarve hvid. Underfarve blaalighvid, henimod Kroppen blaalig Skifer.

Krop og Gumpens Dun. Krop hvid, under Vingerne maa findes blaalig hvidt. Dun hvide.

Underfarve. Undtagen paa Brystet blaalig Skifer.

Hønens Farve.

Hoved. Fjerfarve hvid.

Næb. Gult med en mørk Stribe nedad Overnæbbet.

Hals. Fjerenes Midtpartier, fra Hovedet nedefter, brede glimrende grønligsorte med en smal hvid Kantning. Skaftet sort. Fjerene paa Halsens Forside hvide.

Vinger. Som hos Hanen.

Ryg. Hvid.

Hale. Sort, undtagen de to øverste Fjer, der er kantede med hvidt. Dækfjerene sorte med smalle hvide Kantninger.

Bryst, Krop, Gumpens Dun, Ben og Tæer samt *Underfarve* som hos Hanen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord 5
Indledning 7
Hjemstavn, Oprindelse og Udbredelse 7
Nytteegenskaber og særlige Egenskaber 9
Om Grøntfoder 11
Racebeskrivelse og almindelige Fejl 12
De almindeligste Varieteter indenfor Racen og fælles Avlsregler for disse 16
Særlig Omtale af de mest kendte Varieteter samt nogle Parringsmaader og Vink om Sammensætning af Avlsstammer navnlig med H. t. Farve og Tegning 18
Sølvrandede Wyandottes 19
Guldrandede Wyandottes 22
Hvide Wyandottes 23
Sorte Wyandottes 26
Gule Wyandottes 26
Columbian Wyandottes 27
Agerhønefarvede Wyandottes 27
Sølvgraa Wyandottes 29
Andre Varieteter 30
Nogle Bemærkninger om Wyandottes og deres Bedømmelse paa vore Udstillinger samt om Udtagelse og Behandling af Udstillingsdyr 31
Racens Fremtid 33
Den amerikanske Wyandotte Standard 33

Fru Hofjægermesterinde **Dagmar Castenskiold**, »Kongstedlund«, udtaler følgende om Karswood Hønsefodertilsætning:

»Deres udmærkede Hønsefoder »Karswood« har jeg brugt de sidste ca 2 Maaneder med et meget tilfredsstillende Resultat. Min blandede Hønsebestand paa ca. 50 Stk. har daglig lagt 30—40 Æg.«

DAGMAR CASTENSKIOLD
(sign.)

»Kongstedlund« pr. Kongerslev St., 27.5.1924.

Bemærk: Hofjægermesterinde Dagmar Castenskiold har brugt »Karswood« i over 2 Aar.

Hvad siger Fru **Agnes Seemann:**

Efter i et Aar daglig at have brugt »Karswood« i mit Hønseri, er det mig en Glæde at kunne udtale min store Tilfredshed med dette Tillægsfoder.

Det er — efter forskellige Forsøg med 50 Dyr ad Gangen — min absolute Overbevisning, at »Karswood« ikke alene er en Stimulans for Æglægningen, men paa en beundringsværdig Maade holder hele Konstitutionen i Orden. — Dyr, fodrede med »Karswood«, er sunde og tilfredse.

I Fældetiden finder jeg det simpelthen uundværligt, idet Høns, fodrede med en »Karswood«-Tilsætning, langt lettere kommer over denne lidt vanskelige Tid og hurtigt vinder Kræfter til at begynde Æglægningen igen.

De forøgede Udgifter, »Karswood« giver, har jeg rigelig Erfaring for kommer ind igen, ikke alene ved en forøget Æglægning, men ogsaa ved at have Dyr, der er fulde af Livskraft og Styrke, og jeg kan derfor efter mine indgaaende Forsøg give Karswood min bedste Anbefaling.

Haraldslund, 1. August 1924.

sign. *AGNES SEEMANN,*
Haraldslund,
Kongens Lyngby.

Bemærk: Fru Seemann har brugt »Karswood« i 6 Aar.

Karswood faas hos Købmænd og i Brugsforeninger à Kr. 2,15 pr. Pakke — tilstrækkeligt til 20 Høns i 32 Dage.

Telef. 12,292 — CARL SCHULTZ & Co. — Telef. 12,293
GENERALAGENTER - KØBENHAVN

A/S. Oscar Fraenckel & Co.s Bogtrykkeri.